

VERENIGING HOFWIJCK
jaarsverslag 2016
HUYGENS' HOFWIJCK

Inleiding

2016 is voor Huygens' Hofwijck een bijzonder jaar omdat dit het eerste jaar is sinds 2012 dat er geen bouwactiviteit plaatsvindt in het kader van het project Het Nieuwe Hofwijck. Met de feestelijke opening van het poortgebouw, in november 2015, is de omvorming van Huygens' Hofwijck afgerond. In de maanden daarna vindt de verantwoording plaats aan de fondsen, overheden en bedrijven die financieel hebben bijgedragen aan het project. In de maanden daarna worden ook de laatste voorbereidingen getroffen voor de eerste tentoonstelling in het vernieuwde Huygens' Hofwijck: *Christiaan kijkt!*

In dit jaarverslag blikken we terug op die tentoonstelling, die een publiekstrekker blijkt te zijn. Maar we doen ook verslag van andere activiteiten en evenementen, de resultaten van de nieuwe museumwinkel annex café, en vanzelfsprekend van de werkzaamheden van de vele vrijwilligers. Want zoals ieder jaar kunnen we weer vaststellen dat het succes van Huygens' Hofwijck mede is behaald dankzij de belangeloze, enthousiaste en betrokken inzet van tientallen vrijwilligers voor huis en tuin. Zij verzorgen kasdiensten, zijn gastheer, of gastvrouw, zitten in de winkelcommissie, verzorgen cateringactiviteiten, rondleidingen, op-knapwerkzaamheden en educatielessen en programmeren de zondagochtendconcerten in de winter.

Met de omvorming is Huygens' Hofwijck klaar voor de toekomst, zoals wij graag zeggen. Maar desondanks zal er de komende jaren flink moeten worden gewerkt om de positie van Hofwijck verder te verstevigen en meer bezoekers te trekken. Ook de exploitatie blijft een punt van zorg waarover we blijvend met de gemeente Leidschendam-Voorburg in gesprek zijn. Dat heeft ook in het verslagjaar geresulteerd in een extra, incidentele gemeentelijke bijdrage aan Huygens' Hofwijck voor het verstevigen van de positionering en voor marketing- en promotiedoeleinden. Dat is mooi, maar het zou beter zijn wanneer de subsidie structureel wordt verhoogd naar een niveau waarop de buitenplaats verantwoord kan worden behouden, beheerd en geëxploiteerd.

In dit jaarverslag kijken we ook vooruit. De omvorming van Huygens' Hofwijck heeft de buitenplaats goed gedaan, maar we zijn er nog niet. Een van de knelpunten in de exploitatie blijft het ontbreken van een tentoonstellingsruimte die aan de hedendaagse museale eisen voldoet, en die bovendien meer ruimte biedt dan de tien bij tien meter van Constantijns buitenhuis. Zonder zo'n tentoonstellingsruimte zal het voor Hofwijck niet mogelijk zijn de opgaande lijn van de afgelopen jaren voort te zetten.

In 2016 nemen we ook afscheid van een aantal vertrouwde gezichten. In december verlaat Janelle Moerman Huygens' Hofwijck. Zij is benoemd

tot directeur van museum Het Prinsenhof te Delft. Tijdens een drukbezochte receptie op 20 december neemt Janelle afscheid. Bestuur en directie willen haar op deze plek graag hun grote dank betuigen voor alles wat zij sinds 2011 voor Huygens' Hofwijck heeft betekend.

Met het vertrek van Janelle Moerman komt ook een einde aan een periode van bijna zes jaar waarin Janelle Moerman en Peter van der Ploeg het directeurschap van Huygens' Hofwijck en later ook Museum Swaensteyn deelden in een duobaan. Van die constructie wordt nu afge-stapt. Peter van der Ploeg is vanaf 1 januari alleen directeur, de vrijkomende uren van Janelle Moerman worden deels ingevuld door de aanstelling van een conservator die voor Huygens' Hofwijck én voor Museum Swaensteyn werkzaam zal zijn. De functie van office manager wordt gewijzigd in die van hoofd museale zaken, ook een functie die beide musea zullen delen.

Aangekondigd in 2016, en geëffectueerd in januari 2017 verlaten twee

nog vertrouwde gezichten Huygens' Hofwijck: Ad Leerintveld en Evert Urbanus, sedert een lange reeks van jaren respectievelijk voorzitter en penningmeester van de Vereniging Hofwijck. Zij traden af tijdens een extra ALV in januari 2017. De Vereniging Hofwijck heeft veel aan hen te danken, en dat werd door de nieuwe voorzitter, Harry Kortman, tijdens die ALV op gepaste wijze verwoord. Met het vertrek van Ad Leerintveld en Evert Urbanus, en met het aantreden van de nieuwe bestuursleden Hans Buurman, Huib Zuidervaart en Albert Verhaar is de vernieuwing van het bestuur een feit. Omstreeks de jaarwisseling 2016-2017 liet bestuurslid Ineke Huysman weten dat zij zich door drukke werkzaamheden gedwongen zag haar bestuurslidmaatschap op te geven. Haar plaats zal worden ingenomen door Arno Kuipers, een benoeming die aan de leden zal worden voorgelegd.

In maart 2016 verlaat Jack Zuurmond Huygens' Hofwijck vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Jack, die gedurende vijf jaar de steun en toeverlaat was voor collega's en vrijwilligers, werd vergast op een onvergetelijk afscheid. Bestuur en directie willen hier ook aan hem hun grote dank uitspreken. Zijn assistente Astrid van Nes neemt zijn plaats in. Bestuur en directie zijn haar dankbaar dat zij deze taak belangeloos wil vervullen.

Tentoonstelling Christiaan kijkt !

Museum Boerhaave in Leiden wordt in het voorjaar van 2016 ontruimd, ter voorbereiding op een grootscheepse renovatie en verbouwing. Voor de directie is dat aanleiding om de Leidse collega's te vragen om voor de duur van een zomer een aantal originele objecten van Christiaan Huygens in bruikleen te krijgen. De bereidheid daartoe blijkt groot, waarna bij de Universiteitsbibliotheek Leiden een aantal van Christiaans handschriften en manuscripten wordt gevraagd. Het concept van de tentoonstelling is simpel: Christiaans microscopen en telescopen, de ontwerpen daarvoor en zijn 'waarnemingsnotities' vertellen met elkaar het verhaal van zijn streven om het onzichtbare zichtbaar te maken. Zowel de minuscule wereld direct onder onze ogen als de hemellichamen die oneindig ver van ons zijn verwijderd.

De keuze voor dit onderwerp is niet uitsluitend ingegeven door de beschikbaarheid van de objecten. Met deze eerste tentoonstelling die volledig in het teken staat van Christiaan Huygens en zijn bijzondere wetenschappelijke ontdekkingen en uitvindingen presenteert Hofwijck zich definitief als museum van vader én zoon Huygens, een van de speerpunten in de recente omvorming van de buitenplaats.

De voorbereidingen voor de tentoonstelling en de uitgebreide randprogrammering verlopen voorspoedig. De samenwerking met Museum Boerhaave, de Universiteitsbibliotheek

Leiden en een particuliere bruikleengever was plezierig. Boerhaave en Hofwijck doen volop aan kennisdeling. Museum Boerhaave is betrokken bij de selectie van de objecten uit de Christiaancollectie van Boerhaave, de selectie van de Huygensmanuscripten uit de Universiteitsbibliotheek Leiden en voert de eindredactie op de teksten en audiotour voor de tentoonstelling.

Gedurende de tentoonstelling ontvangen we veel enthousiaste opmerkingen van bezoekers. Zij vinden het een kwalitatief hoogstaande tentoonstelling met een prachtig verhaal. Het feit dat deze unieke objecten en manuscripten van Christiaan nu voor het eerst gezamenlijk in zijn eigen huis worden getoond, wordt door bezoekers als heel bijzonder ervaren, het werd door sommigen een historische sensatie genoemd. Van de uitgebreide randprogrammering rondom de tentoonstelling wordt ruim gebruik gemaakt. Er zijn HOVO lezingen, Museumjeugduniversiteitcolleges, kinderworkshops, speciale lessen en thema-rondleidingen. Hoofdcollecties Hans Hooijmaijers en conservator Tiemen Cocquyt van Museum Boerhaave verzorgen beide een HOVO-lezing.

Het doel van de tentoonstelling Christiaan kijkt! Telescopen en microscopen uit Museum Boerhaave terug op Huygens' Hofwijck is om een nieuw publiek van in wetenschap geïnteresseerde leken, liefhebbers, families en grootouders met kinderen aan Hofwijck te binden. Daarnaast beoogt

Hofwijck met de tentoonstelling in het algemeen meer bezoekers naar het museum te trekken. Dat laatste slaagt, ruim 4.200 bezoekers komen speciaal voor de tentoonstelling naar Huygens' Hofwijck. Ruim 800 bezoeken maken gebruik van een rondleiding of workshop. Door Christiaan Kijkt! Trekt Huygens' Hofwijck aanmerkelijk meer betalende bezoekers dan voorgaande jaren: meer museumkaarthouders en meer vol betalende volwassenen en kinderen.

De bezoekers/deelnemers zijn zonder uitzondering heel positief over de tentoonstelling en de randprogrammering. Zij schrijven enthousiast in ons gastenboek en laten dit merken aan onze vrijwillige gastheren/vrouwen. Het tonen van de topcollectie van Christiaan Huygens in zijn eigen huis zorgt voor een bijzondere beleving bij de bezoekers. Ook de link naar het heden via een door ons opgenomen film met André Kuipers wordt door bezoekers zeer gewaardeerd. André Kuipers vertelt in de film over zijn fascinatie voor Christiaan Huygens en de waarde van zijn uitvindingen en ontdekkingen voor de hedendaagse wetenschap. In de Oudhollandse keukens van Hofwijck kunnen bezoekers zelf gaan uitvinden en ontdekken. Daar kan men aan de slag met wetenschappelijke experimenten. Vanwege de enthousiaste reacties van onze bezoekers en het succes ervan verlenen we de tentoonstelling met drie weken, tot 20 november 2016.

De tentoonstelling is een mooie en succesvolle samenwerking tussen twee musea: Huygens' Hofwijck en Museum Boerhaave. Beide instellingen

gen profiteren van de aandacht van de media. Hofwijck en Boerhaave zullen in de toekomst vaker met elkaar op deze manier samenwerken.

De publiciteit voor de tentoonstelling is vanwege het beperkte budget alleen free publicity. Daarnaast zet Huygens' Hofwijck intensief in op de sociale media: Facebook en twitter. Onze actieve en persoonlijke benadering van journalisten levert het volgende op: paginagrote artikelen in onder meer Volkskrant Magazine (2 pagina's met foto's door Martijn van Calmhout), AD, De Telegraaf, Trouw, de regionale pers (Leidsch Dagblad en in de Bolleneditie) en de lokale pers. Museumkaarthouders worden op de tentoonstelling gewezen door middel van een actie met gratis rondleidingen in de digitale nieuwsbrief van de museumvereniging. Ook is er aandacht voor de tentoonstelling en de musea op de radio en de televisie. Zo is er een hele zaterdaguitzending van Koffietijd gewijd aan Huygens' Hofwijck. Presentator Loretta Schrijver interviewt op Hofwijck André Kuipers (Hofwijck ambassadeur) en de directie. Daarnaast waren er onder meer items op RTV West, Radio West en Midvliet TV. In een door Museum Boerhaave gefinancierde commerciële bijlage in NRC is ook aandacht voor de tentoonstelling. Huygens' Hofwijck maakt voor de tentoonstelling een flyer, die via de VVV Leidschendam-Voorburg wordt verspreid.

De tentoonstelling wordt financieel mogelijk gemaakt door een generieuze bijdrage van Fonds 1818.

Huis en tuin

Onderhoud huis

Het huis Hofwijck is in 2013 compleet gerestaureerd. Dat betekent dat er in 2016 aan het huis geen grote onderhoudswerkzaamheden zijn verricht. Er is wel contact gelegd met de Monumentenwacht, die vanaf 2017 periodiek een controle op de staat van het huis zal uitvoeren.

Onderhoud tuin

In 2016 worden onder leiding van hortulanus Henk Boers het jaarlijks terugkerende tuinonderhoud uitgevoerd door de tuin vrijwilligers van Huygens' Hofwijck. Hoveniersbedrijf Van der Tol neemt de zware werkzaamheden voor haar rekening, terwijl Walter den Hollander, deskundige in historisch fruit, de oude rassen in de boomgaard snoeit.

Het buitenmuseum bezit naast plant-aardig- ook dierlijk cultuurerfgoed: bijen en kwakertjes. De bijen worden door de 'Imker vereniging Den Haag en omstreken' in de boomgaard gehouden en de honing in de nieuwe winkel van Hofwijck verkocht. De kwakertjes, een karakteristieke witte eend, worden door één van de tuin-vrijwilligsters verzorgd.

De banken, bruggen en paviljoens worden door de tuin vrijwilligers schoongemaakt, hersteld en opnieuw in de verf gezet.

Het jaarlijks terugkerende reguliere onderhoud door de tuin vrijwilligers zoals het wekelijks grasmaaien en het tweemaal per seizoen snoeien van de Haagbeukhagen wordt ook dit jaar weer met succes afgerond.

Dankzij het handmatig verwijderen van on(gewenste)kruid(en) door de tuin vrijwilligers wordt er van chemische onkruid/insecten bestrijdingsmiddelen geen gebruik gemaakt.

Hofwijck streeft ernaar om, wat het onderhoud betreft, de tuin zoveel als mogelijk is te laten lijken op de originele tuin, door Constantijn Huygens zelf ontworpen. Hiervoor wordt het in de zeventiende-eeuw zeer populaire hoveniershandboek van Jan van der Groen 'Den Nederlandtsen Hovenier' gebruikt. In dit boek wordt beschreven op welke wijze er 'het meest vakkundig en profijtelijk' getuinierd kon worden. Het boek was destijds aanwezig in de bibliotheek van Constantijn Huygens. Huygens wordt door Jan van der Groen zelfs in het voorwoord genoemd.

De hortulanus leidt ook dit jaar weer een groepje tuinrondleiders op. De nieuwjaarsreceptie van de tuin vrijwilligers vindt traditioneel plaats bij Renate Huber, met medewerking van Jaques Plugge. Dat wordt door iedereen ervaren als een geslaagde start van het nieuwe tuinseizoen.

De beschoeiing van de waterkanten raakt langzaam maar zeker in een slechtere conditie. Voor de vervanging daarvan zal in 2017 bij de Rijksdienst Cultureel Erfgoed een aanvraag worden gedaan voor een BRIM-subsidie.

Collectie en Conservering

Museale Presentaties

De vaste museale presentaties op Hofwijck *De Gouden Eeuw van Constantijn* en *Christiaan onder de Sterren* zijn in 2016 ongewijzigd gebleven.

De tentoonstelling *Christiaan kijkt! Telescopen en microscopen uit Museum Boerhaave terug op Huygens' Hofwijck* is hierboven reeds beschreven.

Tentoonstelling

Kerst op Hofwijck

Rondom de feestdagen in december presenteren we de kersttentoonstelling *Toverlantaarns en de glazen in Huygens' Hofwijck*. In de tentoonstelling worden toverlantaarns uit de negentiende eeuw getoond en bijzondere projectieglazen, de toverlantaarnplaatjes. Ze zijn afkomstig uit de verzamelingen van Gwen Sebus en Martin Vliegthart / Toverlantaarnmuseum Heiloo. Jack Zuurmond treedt op als coördinator van de tentoonstelling. Het huis Hofwijck en het voorplein zijn tijdens Kerst op Hofwijck feestelijk verlicht. Het huis wordt ook dit jaar door de vrijwilligers met kerstgroen aangekleed. In de Pronkzaal staat een kerstboom met speciale, op de Oudhollandse versiering gebaseerde decoratie.

Op twee woensdagmiddagen tijdens de tentoonstelling zijn er kinderworkshops over de toverlantaarn. Tijdens deze workshops ontwerpen de kinderen toverlantaarnplaatjes en optische tekeningen. Daarnaast zijn er enkele malen per week rondleidingen,

waarbij de verzamelaars zelf vertellen over de toverlantaarn. Tweemaal vindt een toverlantaarnvoorstelling plaats, en op de laatste dag van de tentoonstelling kan het publiek objecten laten taxeren.

Op Kaarsjesavond (24 december) en op Tweede Kerstdag is Hofwijck extra geopend voor het publiek. Er wordt dan glühwein en warme chocolademelk geschonken. Op Kaarsjesavond zijn er ook gepofte kastanjes uit de tuin van Huygens en marshmallows voor kinderen.

Evenals vorige jaren is Kerst op Hofwijck populair bij het publiek. Op de drukste dagen ontvangen we meer dan honderd bezoekers.

Aanwinsten

In het verslagjaar werden door de heer Van der Knaap zes Delftsblauwe tegels geschonken, die omstreeks 1920 door zijn grootvader, een aannemer die op Hofwijck werkzaam was..

Documentatie bibliotheek

De bibliotheek is aangevuld met nieuwe uitgaven over Constantijn Huygens, Christiaan Huygens of aanverwante onderwerpen. In enkele gevallen werden deze publicaties aangekocht, in de meeste gevallen betrof het bewijsexemplaren voor bruiklenen of afbeeldingen die Hofwijck leverde.

Bruikleenverkeer

In het verslagjaar worden op Huygens' Hofwijck een reisplanetarium en andere instrumenten getoond van een

particuliere bruikleengever. Adam van Breen's monumentale schilderij *Gezicht op de Hofvijver in de winter*, een bruikleen van het Haags Historisch Museum dat oorspronkelijk 2015 voor de tentoonstelling 'Ijskoud' werd

geleend, blijft het hele jaar en zal in 2017 worden omgezet in een langdurig bruikleen. Het schilderij uit 1618 geeft een mooi beeld van de plek in Den Haag waar de jonge Constantijn woonde.

Publiek en activiteiten

Museumbezoek

In 2016 brengen 15.863 mensen een bezoek aan Huygens' Hofwijck. Dat zijn er ruim 3.000 meer dan in het voorgaande jaar. Het totaalcijfer betreft individueel museumbezoek, deelnemers aan rondleidingen en activiteiten, bezoekers van concerten, lezingen, familiemiddagen en andere ontvangsten. Terugkijkend over de afgelopen vijf jaar is er een gestage toename van het bezoek te zien. Het is zaak om die opgaande lijn de komende jaren vast te houden.

Voor de individuele museumbezoekers is Hofwijck open op dinsdag, woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur in de periode april tot en met oktober. Gedurende de maanden januari, februari en maart is het museum op doorde-weekse dagen gesloten, maar opent in die periode wel haar deuren voor groepsbezoek en verhuur. In de wintermaanden is het museum in het weekend geopend van 12:00 tot 17:00 uur. Hofwijck is dit jaar, net als andere jaren, op feestdagen gesloten, behalve op Tweede Pinksterdag en Tweede Kerstdag.

Huwelijken en partijen

In het verslagjaar is Huygens' Hofwijck opnieuw een geliefde locatie voor partijen, vergaderingen en andere particuliere en zakelijke bijeenkomsten. Het gaat daarbij om lunches, recepties en exclusieve diners in zowel de Pronkzaal als de Oudhollandse keuken. Daarnaast zijn er op Hofwijck weer tientallen prosecco arrangementen, lunches, borrels en high tea's waarbij de catering door de vrijwilligers wordt verzorgd, in samenwerking met de plaatselijke bakker. Het aantal partijen, 59, is ongeveer gelijk aan het jaar ervoor. De verhuurinkomsten en de cateringinkomsten vormen een belangrijke bijdrage aan de exploitatie van Hofwijck.

De beheerder en de office manager, Astrid van Nes en Karlien Ritter, worden in het voorjaar gedurende 8 bijeenkomsten getraind in het professionaliseren van het exploiteren van de zakelijke markt. Dit resulteert in een nieuwe aanpak, waarbij een potentiële klant of opdrachtgever al zeer kort na het opvragen van informatie een aantrekkelijk opgemaakte offerte ontvangt. Die aanpak werkt.

De vergaderlocatie in de Hofpoort, het poortgebouw van de buitenplaats, blijkt ook een gewilde locatie voor

kleinschalige vergaderingen, tot maximaal 16 personen.

Het aantal huwelijksvoltrekkingen bedraagt dit jaar 17. Het aantal locaties in de gemeente Leidschendam-Voorburg waar kan worden getrouwd is de afgelopen periode sterk toegenomen. Dat betekent meer concurrentie op de huwelijksmarkt.

Dichtwedstrijd

Dichter op Hofwijck

In 2016 organiseert Huygens' Hofwijck voor de vijfde keer de dichtwedstrijd Dichter op Hofwijck. Deze editie valt echter in het water, omdat er slechts een handvol inzendingen wordt ontvangen. We vermoeden dat de vele publiciteit rondom de afsluiting van het project Het Nieuwe Hofwijck de dichtwedstrijd heeft doen ondersneeuwen. De jury besluit daarom de wedstrijd dit jaar te annuleren. De inzenders worden daarvan persoonlijk op de hoogte gebracht.

Nationale Museumweek

De Nationale Museumweek die de Museumvereniging jaarlijks in april organiseert, is het vervolg op het populaire Museumweekend. Ook Huygens' Hofwijck doet hieraan mee en organiseert speedrondleidingen in het huis en de tuin.

Dag van het kasteel

Op Tweede Pinksterdag neemt Hofwijck samen met veertien landgoederen en buitenplaatsen uit Zuid-Holland voor de tweede maal deel aan De Dag van het Kasteel. Het is een prachtige dag met heel veel bezoekers. Er zijn rondleidingen door de tuin, kraampjes met oude ambachten (een houtbewerker en een pottenbakker) en kinderen kunnen op het voor-

plein van Hofwijck Oudhollandse spelletjes spelen. Ook kunnen kinderen zichzelf met behulp van kleding uit de Gouden Eeuw omtoveren in een prinsje of prinsesje. Zij gaan daarmee op de foto. De vrijwilligers van Hofwijck bakken taarten naar zeventiende-eeuws recept die worden verkocht.

De deelnemers aan de Dag van het Kasteel maken, net als Huygens' Hofwijck, onderdeel uit van de Landgoederenzone van de Provincie Zuid-Holland.

Zondagochtend concerten

In 2016 worden vijf zondagochtendconcerten gegeven. Jan Verduijn is verantwoordelijk voor de programmering. De concerten worden goed bezocht en vormen een vast onderdeel in de randprogrammering van Hofwijck.

Cultureel Zomerfestival

Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn presenteren zich eind augustus samen tijdens het Cultureel Zomerfestival.

Haagse Museumnacht

Op zaterdag 29 oktober doet Huygens' Hofwijck voor de tweede keer mee aan de Haagse Museumnacht. Omdat dit ook het weekend is van Halloween, wordt in het huis en de tuin met licht en geluid een spookachtig sfeertje geschapen. Die spannende context is geheel passend, want op Hofwijck komen de geesten van Constantijn en Christiaan tot leven.

Bezoekers kunnen met gids meedoen aan een rondleiding in het donker. De rondleidingen starten om de 15 minuten duren en ongeveer 30 minuten.

Tijdens de tocht met zaklamp leren zij het verhaal van Hofwijck en de donkerste plekjes in de tuin kennen, en lopen zij de geest van Vrouw Huygens tegen het lijf.

Wanneer een groep in het donker bij de aanlegsteiger staat, verschijnt Constantijn Huygens voor het openstaande raam van de Pronkzaal, en Christiaan in een raamopening van de keuken. Daarna pauzeert de groep kort bij het grafje van Geckie. Hier hoort men in de verte de geluiden van huilende wolven en een blaffende hond, om de sfeer erin te houden. Bij aankomst op de brug voor het huis hoort men de Danse Macabre van Camille Saint-Saëns en branden de vuurkorven. In de Pronkzaal ontvangt Constantijn de bezoekers zoals hij zijn gasten ontving in de zeventiende eeuw. Na zijn rede stuurt Constantijn zijn gasten door naar zijn zoon Christiaan, die in de Oudhollandse keuken de geheimen van enkele van zijn uitvindingen onthult. Constantijn en Christiaan worden verbazingwekkend goed tot leven gebracht door respectievelijk Hans Nelck Soede en Dick

ten Hove, twee vrijwilligers die nog aan hun opleiding tot rondleider bezig zijn. De nacht wordt georganiseerd door Karlien Ritter.

Huygens' Hofwijck doet ditmaal mee aan de Museumnacht in een nauwe samenwerking met Museum Swaensteyn, dat voor de gelegenheid is omgetoverd jazzpodium en waar onder de titel Jazz at the Museum een swingende avond wordt georganiseerd. Samen trekken de musea ruim 450 bezoekers.

Christiaanlezing

Dit jaar vervalt de Christiaanlezing op Huygens' Hofwijck. In plaats daarvan houdt André Kuipers in oktober tijdens het door Shell georganiseerde evenement Generation Discover, op het Haagse malieveld, een lezing waarop hij ingaat op de hedendaagse wetenschap en de betekenis ervan voor de maatschappij.

Constantijnlezing

Op 20 oktober verzorgt luitist Fred Jacobs de jaarlijkse Constantijnlezing. In een bevolgen verhaal schetst hij zijn toehoorders hoe de jonge Constantijn Huygens tijdens zijn reis naar Venetië in 1620 onder de bekoring komt van de muziek van Claudio Monteverdi.

Open Monumentendag

Op zaterdag 10 september is het Open Monumentendag. Zoals ieder jaar stelt Huygens' Hofwijck de buitenplaats open voor geïnteresseerden en zijn er gratis rondleidingen door huis en tuin. Ook zijn er speciale familierondleidingen.

High tea arrangementen

Hofwijck organiseert het hele jaar door diverse high tea arrangementen met rondleidingen en boottochten over de Vliet in samenwerking met De Ooievaart.

Familiemiddagen

Er zijn verschillende familiemiddagen georganiseerd op Hofwijck.

Hovocursus

In oktober 2016 staat de jaarlijkse HOVO cursus in het teken van de tentoonstelling Christiaan kijkt! De

vier colleges worden gegeven door Hans Hooijmaijers, hoofd collecties van Museum Boerhaave; Tiemen Cocquyt, conservator van Museum Boerhaave; Huid Zuidervaart, bestuurslid van Huygens' Hofwijck en Janelle Moerman, directeur van Huygens' Hofwijck.

Kerst op Hofwijck

Ook dit verslagjaar is er *Kerst op Hofwijck*. Het huis wordt door de vrijwilligers prachtig versierd en er is een expositie over de toverlantaarn en toverlantaarnplaatjes. Op kerstavond 24 december opent het museum traditioneel haar tuin en deuren. Bij aankoop van een entreekaartje voor het museum ontvangen bezoekers een gratis glaasje glühwein of warme chocolademelk. Net als andere jaren zijn er Christmas carols te horen.

Op Tweede Kerstdag is Hofwijck open. Bezoekers kunnen deelnemen aan gratis rondleidingen.

Rondleidingen

In 2015 worden door de gidsen van Hofwijck, de directie en de hortulanus verschillende rondleidingen gegeven. In totaal worden er in 2016 ruim 100 rondleidingen gegeven, variërend van rondleidingen voor wetenschappers tot tuinclubs.

Communicatie en pr

Free publicity

Hofwijck voert in 2016 opnieuw een effectieve communicatie- en marketingstrategie gericht op free publicity. Met diverse media (kranten, radio, televisie, tijdschriften) wordt actief en regelmatig contact onderhouden en samengewerkt. Er verschijnen artikelen in de landelijke, regionale en plaatselijke media. RTV Midvliet en RTV West besteden regelmatig aandacht aan de buitenplaats. Door een actief communicatiebeleid, een persoonlijke aanpak en een goed netwerk van de directie binnen de journalistiek is het rendement zeer hoog.

Website en social media

De in 2015 gebouwde website functioneert goed en is een aantrekkelijk visitekaartje voor de buitenplaats. De content op de website wordt regelmatig vernieuwd. Naast de website wordt het gebruik van facebook en twitter flink uitgebreid.

Relatiemanagement en samenwerking

De directie van Huygens' Hofwijck blijft onverminderd tijd steken in de contacten met stakeholders: de gemeente, het college van B&W, (culturele) samenwerkingspartners, de provincie Zuid-Holland en vele anderen. Hofwijck werkt samen met diverse partners en heeft strategische allianties met musea, culturele instellingen, het bedrijfsleven, scholen, media, diverse non-profitorganisaties en natuurlijk het publiek. De directie van Hofwijck

participeert in het overleg Haagse Museumdirecteuren. Janelle Moerman zit in het bestuur van de sectie Historische Musea van de Museumvereniging. Daarnaast is zij bestuurslid van De Frans Mortelmansstichting. Janelle Moerman is tevens vice-voorzitter van het bestuur van de Stichting Christiaan Huygenswetenschapsprijs. In 2016 volgt Janelle LinC Leiderschap in Cultuur, een leiderschapsprogramma dat is geïnitieerd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de Universiteit van Utrecht en de Hogeschool voor de Kunsten in Utrecht. Peter van der Ploeg heeft zitting in diverse werkgroepen en denktanks die ontstaan uit de eErfgoedlijnen Landgoederenzone en de Erfgoedlijn Limes van de Provincie Zuid-Holland. Voor de landgoederen leidt dat tot een ruimtelijk en nieuwe positionering van de Zuid-Hollandse landgoederen en buitenplaatsen. Peter van der Ploeg neemt namens Huygens' Hofwijck en Museum Swaensteyn ook deel aan de Stuurgroep Huygenskwartier. In 2016 vormen Janelle Moerman en Peter van der Ploeg samen ook de directie van Museum Swaensteyn.

Educatie

Educatiepakket

Het educatiepakket van Hofwijck is in 2016 onder leiding van educatiemedewerker Janneke van Wijk verder ontwikkeld. Er is veel aandacht voor Christiaan Huygens, wetenschap en techniek. Er worden door onze educatievrijwilligers vrijwel wekelijks lessen verzorgd aan leerlingen uit het primair onderwijs.

Cultuurmenu

In 2016 participeert Hofwijck in het Cultuurmenu Leidschendam-Voorburg. Leerlingen maken onder schooltijd kennis met muziek, dans, theater, beeldende kunst en cultureel erfgoed. Veel groepen 7 uit de Gemeente Leidschendam-Voorburg bezoeken Hofwijck voor het speciale lesprogramma over Christiaan Huygens. Kinderen gaan zelf ontdekkend leren. Ze komen achter de betekenis van wetenschap in de zeventiende eeuw, leren over het leven van deze wereldberoemde wetenschapper en de historische context. In groepjes houden de leerlingen zich bezig met praktische opdrachten en proefjes. Ze lezen over Christiaans kinderjaren en zijn tijd op Hofwijck en maken op touch screens de 'Chrisquiz'.

Kinderaudiotour, Kijken is zien, Speuren op de buitenplaats

Het verhaal van de audiotour gaat over Hendrik en Jacob en neemt kinderen vanaf 8 jaar mee terug naar Hofwijck in het jaar 1691. De buitenplaats moet worden afgespeurd naar verrekijkersgereedschap van Christi-

aan Huygens. Zo maken kinderen kennis met de levens van vader en zoon Huygens én de zeventiende eeuw.

De audiotour is voor individueel gebruik. Tevens is er de museumles *Kijken is zien*, waarvan de audiotour een onderdeel is.

Voor Havo/Vwo leerlingen is er *Huygens en Hofwijck in de zeventiende eeuw*. Leerlingen krijgen tijdens deze museumles een kijkje in de zeventiende eeuw door middel van een interactieve rondleiding en maken zo kennis met Constantijn Huygens op de verdieping *De Gouden Eeuw van Constantijn* en met Christiaan Huygens op de zolderverdieping *Christiaan onder de sterren*.

Speciaal voor de leerjaren 2 en 3 van Havo en Vwo is de les *Christiaan onder de sterren*. Met een lesbrief gaan leerlingen zelf op pad door het museum. Op iedere verdieping van het museum komt de leerling in aanraking met een of meerdere ontdekkingen van de wetenschapper. In de ruimtes van het museum wachten praktische opdrachten die alles te maken hebben met de theorieën en ontdekkingen van Huygens; slingerproeven, optica, licht- en geluidsgolven en de cycloïde beweging.

In totaal hebben 938 scholieren uit het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs Hofwijck bezocht. Dat is een kleine daling ten opzichte van 2015. Mogelijk wordt dit veroorzaakt door het groeiende aanbod van lespakketten.

Giften aan Hofwijck

De in 2002 opgerichte stichting 'Vrienden van Huygensmuseum Hofwijck' heeft ten doel het bevorderen van de belangstelling voor Constantijn Huygens en zijn familie en voor het Huygens' Hofwijck te Voorburg.

Zowel de Stichting als de Vereniging zijn door de Belastingdienst aange-merkt als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI). Giften en legaten of erfstellingen zijn

voor Hofwijck vrij van schenk- en erfbelasting.

Bij een gift aan Hofwijck mag in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van die gift afgetrokken worden. Dit geldt tot een bedrag van maximaal € 5.000 aan culturele giften per jaar. Een schenking van € 1.000 kost dan nog slechts € 350 bij een tarief van 52% inkomstenbelasting en € 475 bij een tarief van 42% inkomstenbelasting.

De Vereniging

Leden en donateurs

Het aantal leden en donateurs bedraagt eind 2016 332. Dat betekent een kleine stijging ten opzichte van het jaar daarvoor (320 donateurs en leden).

Bestuur

Het bestuur bestaat eind 2016 uit:

dr. Ad Leerintveld voorzitter

mr. Evert Urbanus penningmeester

dr. Ineke Huysman secretaris

mr. Harry Kortman lid

dr. Huib Zuidervaart lid

Albert Verhaar lid

ir. Hans Buurman lid

Ad Leerintveld en Evert Urbanus treden in januari 2017 af, Harry Kortman wordt dan benoemd tot voorzitter, Huib Zuidervaart tot vice-voorzitter / secretaris en Albert Verhaar tot penningmeester.

Personeel

De staf bestaat eind 2016 uit:

drs. Janelle Moerman (0,6) directeur

drs. Peter van der Ploeg (0,6) directeur

Henk Boers (0,2) hortulanus

Astrid van Nes (1,0) beheerder

drs. Karlien Ritter (0,3) office manager

Tanja Pulles (0,15) financiële administratie

Janneke van Wijk (0,15) educatie
 Jessica Melis huishoudelijk medewerker

Karliën Ritter en Tanja Pulles worden ingehuurd van Museum Swaensteyn, waar zij dezelfde functies vervullen. Ook Peter van der Ploeg en Janneke van Wijk zijn in dienst bij beide musea, maar dan op basis van separate aanstellingen.

Huis- en tuinvrijwilligers

Huygens' Hofwijck telt aan het eind van 2016 53 vrijwilligers voor het huis en 31 vrijwilligers voor de tuin. In het verslagjaar wordt een wervingscampagne voor nieuwe vrijwilligers uitgevoerd. Samen met Museum Swaensteyn wordt een paginagrote advertentie geplaatst in Het Krantje. We ontvangen ruim veertig aanmeldingen. Na gesprekken met Astrid van Nes en Karliën Ritter worden 35 nieuwe vrijwilligers aangenomen, de meeste voor Huygens' Hofwijck, een kleiner aantal voor Museum Swaensteyn en een handvol vrijwilligers die in beide musea aan de slag gaan.

De huisvrijwilligers verzorgen de kassadiensten zowel in het weekend als doorde-weeks. Zij assisteren bij educatie, concerten, activiteiten, catering en communicatie. Ook geeft een aantal vrijwilligers rondleidingen. De prosecco-arrangementen na een huwelijk zijn erg geliefd bij de doelgroep. De vrijwilligers van Hofwijck verzorgen de catering daarvan op een enthousiaste manier. Ook de high tea arrangementen en lunches worden door hen begeleid. Dat zorgt voor een belangrijk deel van de inkomsten van Hofwijck. De huisvrijwilligers worden professioneel aangestuurd door de beheerder.

Van begin maart tot eind november is er weer een heel jaar in de tuin gewerkt. De reguliere tuinwerkzaamheden worden verdeeld tussen de vrijwilligers en hoveniersbedrijf Van der Tol. Die verdeling van taken is voor het jaar 2015 wederom in samenspraak met de vrijwilligers vastgelegd in een takenschema.

Hofwijck beschikt over een vrijwilligersbeleid en een vrijwilligersstatuut. De vrijwilligers tekenen na een introductieperiode van een maand de vrijwilligersovereenkomst. Bij elkaar wordt er per jaar zo'n 3250 uur aan werk verzet door huisvrijwilligers. De tuinvrijwilligers verzetten 2000 uur werk.

De huisvrijwilligers komen elke twee maanden bij elkaar. Ook zijn er informatieve bijeenkomsten voor de huis- en tuinvrijwilligers. Astrid van Nes is vrijwilligerscoördinator en zorgt voor de invulling van de roosters en het inzetten van de vrijwilligers.

Voor huis- en tuinvrijwilligers is in december een afsluitende bijeenkomst georganiseerd. De directie bedankt daarbij de vrijwilligers voor hun enorme inzet en betrokkenheid. Zij ontvangen namens het bestuur als dank een museumkaart of een cadeau- of boekenbon.

De huis- en tuinvrijwilligers op Hofwijck zijn van zeer grote waarde. Zij zijn ware ambassadeurs van de buitenplaats en zetten hun tijd en ervaring in voor het museum en de tuin. Hofwijck heeft daar veel profijt van. Aan het eind van het verslagjaar maakten de volgende vrijwilligers deel uit van het team.

Huisvrijwilligers

Anneke Smulders	Ellen van Hasselt	Gemma Vezzola
Hans Dikker Hupkes	Mary van Kasteren	Susan Witte
Thea van der Graaff	Trui Casteleijn	Wilma der Weduwe
Bob Commerell	Zlatka de Pauw	Els der Weduwe
Gerard vd Laan	Iet Beekman	Nellie vd Laar
Nel van Hoeven	Marian Noomen	Marga Baak
Lea van Eerden	Corrie Abspoel	Lies Zwanenburg
Leonie Kool	Yvonne Al	Els Tews
Alexa Hardon	Chantal Gefken	Erica van Lare
Annette vd Meer	Anneke Verkerk	Loeki Jedeloo
Dick ten Hove	Fons Draisma	Frans Schoevaars
Jan Keijzer	Marianne Stikvoort	Janneke v Wijk
Gabriëlle Klunne	Bep Verstallen	Willemien Alberts
Vian Gast	Els Janse	Tiny Flamman
Suzy van Meerwijk	Christien Verschut	Ellen Edelenbos
Bianca vd Woude	Ria Segers	Hans Nelck Soede
Wijnand Wiegeraad	Dana de Ruiter	Jan Verduijn (programmering concerten)
Jane Choy	Kees van der Leer (Hofwijck historicus)	

Tuinvrijwilligers

Anat van Weegberg	Anke de Hoop	Anneke Visser
Annemarie Splinter	Annemarth van der Touw	
Auke Oevering	Carlo Vezzola	Corrie Westgeest
Diane Hermse	Ellen van Hasselt	Elli van Alderwegen
Greet Sikkens	Hans Ooms	Ideke Penning
Inge Ooms	Jacques Plugge	Janny Schipper
José Ouwendijk	Loekie Laurentiu	Marianne Nugteren
Marion Tump	Renate Huber	Sylvia Simonis
Swanita Klein	Ton van Eijk	Hans Raaman
Henk Letter		

Balans per 31 december 2016

de bedragen luiden in Euro's

		2016	2015
ACTIVA			
<u>Vaste activa</u>			
historische buitenplaats Hofwijck	PM		PM
<i>totaal vaste activa</i>		0	0
<u>Vlottende activa</u>			
voorraden		18.580	30.640
<u>Vorderingen op korte termijn</u>			
debiteuren	8.756		19.098
nog te vorderen bedragen	20.437		171.604
voortuitbetaalde bedragen	1.359		335
<i>totaal vorderingen op korte termijn</i>		<u>30.552</u>	<u>191.037</u>
<u>Geldmiddelen</u>			
Vereniging Hofwijck	37.605		24.315
Aankoopfonds Hofwijck	6.103		6.103
Boekenfonds Hofwijck	959		959
<i>totaal geldmiddelen</i>		<u>44.667</u>	<u>31.377</u>
<i>totaal activa</i>		<u><u>93.799</u></u>	<u><u>253.054</u></u>
PASSIVA			
<u>Eigen vermogen</u>			
		-22.982	-31.110
<u>Voorzieningen</u>			
meerjarenonderhoud buitenplaats	16.400		16.400
aankoopfonds	6.103		6.103
boekenfonds	959		959
<i>totaal voorzieningen</i>		<u>23.462</u>	<u>23.462</u>
<u>Schulden op lange termijn</u>			
hypotheek NRF	31.018		34.103
lening Stichting Vrienden	14.000		0
<i>totaal schulden op lange termijn</i>		<u>45.018</u>	<u>34.103</u>
<u>Schulden op korte termijn</u>			
crediteuren	14.561		117.710
nog te betalen bedragen	5.840		44.521
voortuitontvangen bedragen	27.900		64.368
<i>totaal schulden op korte termijn</i>		<u>48.301</u>	<u>226.599</u>
<i>totaal passiva</i>		<u><u>93.799</u></u>	<u><u>253.054</u></u>

Rekening van inkomsten en uitgaven over 2016

de bedragen luiden in Euro's

	definitief 2016	definitief 2015	begroting 2016	begroting 2017	begroting 2018
INKOMSTEN					
subsidie gemeente	157.066	84.649	140.000	110.000	
algemene sponsoring	17.000	15.000	0	5.000	
verhuur	21.417	46.681	47.000	65.000	
entreegelden	36.779	26.157	30.000	34.000	
contributies en donaties	7.988	8.616	10.000	13.000	
interest	-757	1.940	0		
overige inkomsten	13.503	6.309	7.000	7.000	
totaal inkomsten	252.996	189.352	234.000	234.000	
UITGAVEN					
onderhoud/restauratie Hofwijck	23.910	17.089	44.000	33.000	
overige kosten Hofwijck	22.807	17.047	18.000	20.000	
personeelskosten	131.279	110.035	134.000	140.000	
vaste en wisselende presentaties	29.691	15.734	12.000	12.000	
concerten en lezingen	208	398	0	0	
publiciteit	6.020	2.535	4.000	5.000	
algemeen beheer	30.953	21.257	22.000	24.000	
totaal uitgaven	244.868	184.095	234.000	234.000	
RECAPITULATIE					
totaal inkomsten	252.996	189.352	234.000	234.000	
totaal uitgaven	244.868	184.095	234.000	234.000	
resultaat	8.128	5.257	0	0	

Toelichting op de balans

Historische buitenplaats Hofwijck

De historische buitenplaats Hofwijck bestaat uit het gebouw Hofwijck, de tuin en de Hofpoort. Het is een rijksmonument; het monumentnummer is 508185.

Het gebouw Hofwijck met tuin en water aan het Westeinde 2a te Voorburg is eigendom van Vereniging Hofwijck. Het is kadastraal bekend gemeente Voorburg, sectie F nummer 7850 en is groot 1 ha, 42 a en 47 ca. De WOZ waarde over 2016 bedroeg € 179.000 (€ 212.000 over 2014). Het gebouw Hofwijck is niet belast met hypothecaire inschrijvingen.

Aan het Westeinde 2 te Voorburg ligt de Hofpoort. Ook dit gebouw is eigendom van Vereniging Hofwijck. Het is kadastraal bekend gemeente Voorburg, sectie F nummer 4887 en is groot 1a en 73 ca. De Hofpoort herbergt de toegang tot de buitenplaats, kassa, museumwinkel, kantoor en vergaderruimten. De WOZ waarde over 2016 bedroeg € 276.000 (€ 276.000 over 2015).

De Hofpoort is belast met twee hypothecaire inschrijvingen. De eerste ten behoeve van ABN AMRO als zekerheid voor een kredietfaciliteit van € 31.765 en een tweede ten behoeve van Stichting Nationaal Restauratiefonds als zekerheid voor een lening voor de Restauratieprojecten Hofwijck, oorspronkelijk groot € 79.412. Eind 2016 was nog verschuldigd € 31.018. Van de kredietfaciliteit is in 2016 tijdelijk gebruik gemaakt.

Vorraden

Dit betreft de voorraad artikelen voor de museumwinkel.

Nog te vorderen bedragen

Hierin zijn begrepen te ontvangen bedragen van de Museumkaart, Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Vooruitbetaalde bedragen

Dit zijn diverse vooruitbetaalde kosten.

Voorziening

meerjarenonderhoud buitenplaats

In 2016 heeft geen dotatie aan deze voorziening plaatsgevonden.

Voorziening aankoopfonds

In het aankoopfonds worden gelden bijeengebracht voor aankoop van museale objecten. In 2016 waren er geen mutaties in het aankoopfonds. Eind 2016 was er € 6.103 in het aankoopfonds aanwezig.

Voorziening boekenfonds

In 2016 waren er geen mutaties in het boekenfonds. Eind 2016 was er € 959 in het boekenfonds aanwezig.

Schulden op lange termijn

De hypothecaire geldlening van het Nationaal Restauratiefonds is in 1995 aangegaan voor de Restauratieprojecten Hofwijck. Het rentepercentage bedraagt 3,3. Deze rente is vast gedurende de gehele 30-jarige looptijd van de lening. Als zekerheid is een recht van hypotheek op de Hofpoort verleend. De gemeente Voorburg heeft voor deze hypothecaire lening gemeentegarantie afgegeven. De lening was oorspronkelijk groot € 79.412.

Eind 2016 was nog verschuldigd € 31.018.

In 2016 heeft Stichting Vrienden van Huygensmuseum Hofwijck een lening verstrekt waarvan eind 2016 € 14.500 is kwijtgescholden. De lening bedroeg eind 2016 nog € 14.000.

Schulden op korte termijn

De Vereniging beschikt bij ABN AMRO Bank over een rekening-courant krediet van € 31.765. In 2016 is tijdelijk gebruik gemaakt van deze krediet-faciliteit.

Nog te betalen bedragen

Dit zijn nog af te dragen loonheffingen en pensioenpremies over december 2016.

Vooruitontvangen bedragen

Dit zijn voornamelijk een tweetal schenkingen van elk € 2.500 door Henk Boers en Kees van der Leer bestemd voor de Engelse vertaling van het boek Huygens' Hofwijck.

Toelichting op de rekening van inkomsten en uitgaven

Subsidie gemeente

De reguliere subsidie van de gemeente Leidschendam-Voorburg over 2016 bedroeg € 51.731 verhoogd met een subsidie van € 4.042 voor het Cultuurmenu. Daarnaast is een extra subsidie verstrekt van € 37.500.

Eind 2015 was nog een bedrag van € 63.793 opgenomen onder vooruitontvangen bedragen als nog niet besteed deel van een van de gemeente ontvangen eenmalige subsidie van € 75.000 die bedoeld was voor specifieke doeleinden. Dit bedrag is in 2016 als subsidie verantwoord, waardoor het totale subsidiebedrag in 2016 uitkomt op € 157.066.

Algemene sponsoring

Hieronder worden bedragen van sponsoren en subsidiënten verantwoord die niet voor een specifiek doel zijn verkregen. In 2016 betreft dit een bijdrage van € 2.500 van Siemens Nederland en een bedrag van € 14.500 van Stichting Vrienden van Huygensmuseum Hofwijck die be-

stemd is om het negatieve vermogen terug te brengen.

Verhuur

Dit zijn de opbrengsten uit verhuur voor huwelijksvoltrekkingen, partijen, vergaderingen en cursussen.

Entreegelden

De entreegelden zijn gestegen ten opzichte van 2015.

Contributies en donaties

Dit zijn de jaarlijkse bijdragen en giften van leden en donateurs.

Interest

Het betreft hier het saldo van de ontvangen rente op de banktegoeden en de betaalde bereidstellingsprovisie voor de kredietfaciliteit en andere bankkosten.

Overige inkomsten

Hieronder zijn onder meer de resultaten op verkopen van artikelen uit de museumwinkel verantwoord.

Onderhoud/restauratie Hofwijck

Naast het uitgevoerde onderhoud aan het gebouw en de tuin, maakt de betaalde interest voor de hypothecaire geldlening bij het Nationaal Restauratiefonds hier deel van uit.

Overige kosten Hofwijck

Hierin zijn onder andere begrepen de kosten voor energie, water, beveiliging, klimaat, opstalverzekering en onroerende zaak belasting

Personeelskosten

De personeelskosten bedroegen ruim € 140.000. In het kader van de afronding van gesponserde projecten kon een bate van ca € 9.000 gerealiseerd worden die in mindering op de personeelskosten is gebracht. Per saldo bedroegen die personeelskosten in 2016 ca € 131.000.

Vaste en wisselende presentaties

Hieronder zijn onder meer de kosten van tentoonstellingen, audioguides, educatie, andere culturele evenementen en de verzekeringspremies voor inboedel en collectie begrepen.

Concerten en lezingen

De concerten en lezingen tezamen zijn nagenoeg kostendekkend.

Publiciteit

Dit bestaat uit kosten voor promotie van Hofwijck.

Algemeen Beheer

Hierin zijn onder meer begrepen de kantoor-, administratie-, advies- en bestuurskosten, de abonnementen, contributies en huishoudelijke uitgaven.

Accountantsverklaring

U adviseurs en accountants uit Leidschendam heeft op verzoek van de Vereniging de Rekening van inkomsten en uitgaven over 2016 beoordeeld.

In de beoordelingsverklaring van 30 mei 2017 concludeert U adviseurs en accountants dat op grond van hun beoordeling hen niets is gebleken op

basis waarvan zij zouden moeten concluderen dat de rekening van inkomsten en uitgaven geen getrouw beeld geeft over de juistheid en de samenstelling van het saldo van inkomsten en uitgaven alsmede dat hen niets is gebleken dat inkomsten en uitgaven niet rechtmatig en doelmatig zijn, daarbij de activiteiten van de vereniging in ogenschouw nemend.

HUYGENS' HOFWIJCK

Adres

Westeinde 2a
2275 AD Voorburg
Telefoon (070) 387 23 11
www.hofwijck.nl
info@hofwijck.nl

Lidmaatschap van Vereniging Hofwijck

De contributie bedraagt € 25 per jaar.
Aanmelden als lid kan via www.hofwijck.nl.

Openingstijden

Van 1 januari tot en met 31 maart op zaterdag en zondag van 12:00 tot 17:00 uur en van 1 april tot en met 31 december op dinsdag, woensdag, donderdag, zaterdag en zondag van 12:00 tot 17:00 uur.
Alle feestdagen, behalve Tweede Kerstdag en Tweede Pinksterdag gesloten.

Audiotour

Bezoekers kunnen op Hofwijck gebruik maken van een gratis audiotour. Het boeiende verhaal van Hofwijck, Constantijn en Christiaan Huygens komt zo echt tot leven. De audiotour is in het Nederlands en het Engels beschikbaar en is in de toegangsprijs begrepen. Kinderen van 8 t/m 11 jaar kunnen met Hofwijck kennismaken door een speciaal voor hen bestemde audiotour.

Entreprijzen inclusief audiotour

Volwassenen:	€ 6,00	Museumkaart:	gratis
Jongeren 6 t/m 18 jaar:	€ 3,00	Leden en donateurs:	gratis
CJP/Cultuurkaart:	€ 3,00		

Bereikbaarheid

met de auto:

Vanaf het Prins Clausplein (vanuit de richting Amsterdam A4, Utrecht A12, Rotterdam A13) richting Den Haag aanhouden. Op de A12 (Utrechtse Baan) afrit 4 Voorburg nemen. Na de afrit driemaal rechts, onder de snelweg door en de eerste afslag links. Doorrijden tot de ingang van Hofwijck aan de overzijde van het Stationsplein. Parkeren onder het viaduct.

met de trein:

Station Voorburg, aan de spoorlijn Den Haag-Utrecht, is gebouwd op de voormalige overtuin van Hofwijck. De ingang van Hofwijck ligt dan ook schuin tegenover het station aan het Stationsplein.

met de bus:

HTM-bus 23 en 26 en Connexxionlijn 39 en 45 stoppen bij Station Voorburg.